

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/232/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3511211952
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3511211952.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa I. G. Z., s.r.o., so sídlom A. 5, N., IČO XX XXX XXX, zastúpeného H. G., s.r.o., so sídlom A. 5, N., IČO XX XXX XXX proti odporcovi S. M., naposledy bytom R. - A. XXX, t.č. na neznámom mieste, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Spotrebiteľského združenie OSA, so sídlom Fedinova 9, Bratislava, IČO 42 260 086, zastúpeného C. U., s.r.o., so sídlom Z. 6, N., IČO 36 XXX XXX, o zaplatenie 4.199,96 Eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 7C/197/2012-67 zo dňa 14. novembra 2012, takto

rozhodol:

Návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania **z a m i e t a .**

Uznesenie okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Vedľajší účastník na strane odporcu je **p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške **27,30 Eur**, k rukám právneho zástupcu navrhovateľa H. G., s.r.o., a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil a navrhovateľovi vrátil súdny poplatok. Zároveň odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa domáhal zaplatenia sumy 4.199,96 Eur s príslušenstvom. Podaním, doručeným súdu dňa 07.05.2012, vstúpil do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu Spotrebiteľské združenie OSA, kde vzniesol námietku premlčania. Podaním zo dňa 25.10.2012 zobral navrhovateľ návrh **v celom rozsahu späť**, pričom navrhol, aby súd konanie zastavil a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Súd konanie podľa § 96 O.s.p. s poukazom na dispozičné oprávnenie navrhovateľa zastavil. Podľa § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov rozhodol o vrátení súdneho poplatku. **O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p.**, nakoľko navrhovateľ vzal svoj návrh späť bez zavinenia odporcu, a teda z procesného hľadiska zásadne platí, že zaviniť zastavenie konania. Keďže si odporca trovy konania neuplatnil, **resp. mu žiadne trovy konania nevznikli**, súd mu ich nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi súd nepriznal náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia pre ich neúčelnosť.

Z povahy účelu združenia na ochranu spotrebiteľa je oprávnené od takéhoto združenia istú mieru vlastného vystupovania v súdnom konaní požadovať, pretože práve súdne konanie je jedným zo základných priestorov realizácie ochrany spotrebiteľa. Dôležité je, aby úkony právnej pomoci mali skutočne vo vzťahu k združeniu tento charakter, teda charakter právnej pomoci a nie iba charakter administratívnych úkonov, ktoré by malo z povahy svojej existencie zabezpečiť práve združenie samo. Je totiž rozdiel, ak združenie využije služby právnej pomoci v prípade individuálne sa vyskytujúcich

zložitejších právnych otázok, ktoré nie sú pri ochrane spotrebiteľa výnimočné, alebo využije kvalifikovanú právnu pomoc iba na to, aby za združenie urobila všeobecné jednotné podanie s vymenenou identifikáciou konania a odporcu do stoviek konaní. Úkon podanie návrhu na svoj vstup do konania, ktorý neobsahoval okrem všeobecne konštatovanej námietky premlčania žiadne iné relevantné vyjadrenie, a z ktorého je dokonca zrejmé, že právny zástupca vedľajšieho účastníka nemá ani len základné informácie o konaní, do ktorého jeho klient vstupuje, nemožno vo vzťahu k združeniu považovať za kvalifikovanú právnu pomoc a jedná sa iba o administratívny úkon s minimálnym právnym obsahom (samotný návrh na vstup a všeobecná námietka premlčania), ktorý mohlo a malo z povahy svojho predmetu činnosti zabezpečiť združenie samo. Pretože neboli účelné trovy vedľajšieho účastníka vynaložené na právne zastúpenie pri samotnom úkone vstupu do konania, neboli účelné ani trovy za prevzatie zastúpenia, potrebné pre vstup do konania prostredníctvom právneho zástupcu. Nedostatok účelnosti prvej porady s klientom, ktorá sa uhradza spolu s prevzatím zastúpenia, je zrejmý zo samotného obsahu podania právneho zástupcu vedľajšieho účastníka.

Proti tomuto uzneseniu vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie vedľajší účastník, ktorý žiadal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že mu prizná náhradu trov prvostupňového konania vo výške 404,74 Eur a zároveň si uplatnil aj trovy odvolacieho konania vo výške 105,77 Eur. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. Uviedol, že svojím vstupom do konania zároveň vzniesol námietku premlčania, ktorá je právnou námietkou vyplývajúcou z hmotnoprávnych právnych predpisov a bez jej vznesenia by v danom konaní nemohlo byť zo strany súdu na ňu prihliadané. Je pravdepodobné, že bez vznesenia námietky premlčania by bol odporca vo veci neúspešný. Považoval za odporujúce zásade rovnosti podmienok v súdnom procese, zásade spravodlivosti súdneho procesu, ale aj dobrým mravom, aby navrhovateľovi so silným ekonomickým zázemím, ktorý žaluje spotrebiteľov obvykle žijúcich na hranici existenčného minima, súd priznával v týchto súdnych konaniach právo na náhradu trov právneho zastúpenia a občianskemu združeniu pôsobiacemu v nepodnikateľskej sfére a konajúcemu na prospech spotrebiteľa, právo na náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal. Aplikácia § 142 ods. 1 O.s.p. súdom prvého stupňa na danú vec je nesprávna. Argumentáciu súdu považoval za svojvoľnú a tendenčnú. Súd mal podľa jeho názoru na vec aplikovať § 146 ods. 2 O.s.p. a zistiť, či návrh na začatie konania bol podaný dôvodne, a či navrhovateľ svojím neodôvodnene podaným návrhom nezavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Procesne zavinil zastavenie konania späťvzatím návrhu, pričom sa tak nestalo pre správanie odporcu. Vedľajší účastník má podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, pričom mu vznikli v konaní trovy v súvislosti s vykonávaním úkonov právnej služby právnym zástupcom. Výklad, ktorý by z práv vedľajšieho účastníka vylúčil možnosť dať sa právne zastúpiť, odporuje zákonom SR i predpisom EÚ. Právo na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka deklaruje i rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 22.12.2010 vo veci C-279/09, DEB Deutsche Energiehandels- und Beratungsgesellschaft mbH proti Spolkovej republike Nemecko, z ktorého citoval. V prípade pochybností odvolacieho súdu navrhol konanie prerušiť a požiadať Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, týkajúcich sa práva spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie - vrátane práva na priznanie náhrady trov konania vedľajšieho účastníka.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril navrhovateľ a navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. Zároveň si uplatnil trovy konania vo výške 100 Eur. Poukázal na skutočnosť, že cieľom vedľajšieho účastníka je kolektívna ochrana spotrebiteľov, preto vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenia na ochranu spotrebiteľa môžu podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. využívať aj určenú podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co/26/2012, sp. zn. 3Cob/259/2011 a Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/164/2012. Citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. a vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporcu, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností, týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru dospel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí, sp. zn. 6Co/141/2012 a Krajský súd v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/91/2012. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy vedľajšieho

účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa § 150 O.s.p. Súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkov by neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/03 a rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 16Co/100/2012. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje a poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 13Co/40/2012 a sp. zn. 13Co/35/2012. Pokiaľ vedľajší účastník poukazuje na ustanovenia Charty základných práv EÚ a rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, tieto sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa. Žiadne z predmetných ustanovení nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale len na to, že nie je vylúčené, že by pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. Zastával názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania. K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie uviedol, že ho považuje za nedôvodný a nespĺňajúci podmienky prejudiciálneho konania, vzhľadom k tomu, že v každom jednotlivom prípade je nevyhnutné posudzovať účelnosť vynaložených trov konania. Zastával názor, že v zmysle práva EÚ je z prejudiciálneho konania vylúčené vnútroštátne právo členských štátov a SD EÚ tak nemôže vykladať vnútroštátne právo, alebo posudzovať jeho platnosť, nakoľko by tak prekročil svoje právomoci. V súvislosti s tým poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 9Co/70/2012.

Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné v odvolaní napadnutej časti potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Predmetom preskúmania krajským súdom bol len výrok, ktorým okresný súd vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania nepriznal. Vo zvyšku uznesenie okresného súdu nebolo napadnuté účastníkmi, nadobudlo právoplatnosť, a preto krajský súd uznesenie okresného súdu v tejto časti nepreskúmaval (§ 206 O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. Pokiaľ výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania, o náhrade trov konania sa rozhoduje podľa ust. § 146 O.s.p.

V zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ustanovenie odseku 2 tohto zákonného ustanovenia upravuje rozhodovanie o náhrade trov v prípade zastavenia konania v dôsledku späťvzatie návrhu. Podľa prvej vety tohto zákonného ustanovenia má povinnosť nahradiť trovy konania ten, kto zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Toto zavinenie je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom, ktorý má oporu v ustanoveniach procesného práva, a preto o otázke, či účastník konania zaviniť, že konanie muselo byť zastavené, je z pohľadu relevancie významný iba procesný výsledok. Za predpokladu, že k späťvzatiu návrhu, ktorý bol podaný dôvodne, došlo pre správanie sa odporcu, je povinný hradíť náklady konania odporca (§ 146 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

Z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že navrhovateľ zobral návrh na začatie konania späť a späťvzatím návrhu zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť. Keďže navrhovateľ zaviniť zastavenie konania, vznikla mu povinnosť uhradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. Súd prvého stupňa potom o trovách konania rozhodol správne podľa citovaného ustanovenia, avšak vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka nepovažoval za účelne vynaložené.

Odvolačný súd sa s týmto právnym názorom súdu prvého stupňa stotožnil.

Pre rozhodovanie v danej veci malo zásadný význam posúdenie dôvodnosti a účelnosti úkonov vykonaných právnym zástupcom vedľajšieho účastníka v tomto konaní. Odvolačný súd zdôrazňuje,

že účastníkovi konania je možné priznať len náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ sa podaným návrhom voči odporcovi domáhal zaplata 4.199,96 Eur s príslušenstvom. Vedľajší účastník doručil súdu dňa 07.05.2012 písomné podanie, v ktorom oznámil vstup do konania podľa § 93 ods. 2, 3, 4 O.s.p., vzniesol všeobecne námietku premlčania, predložil plnomocenstvo pre C. U., s.r.o. a požiadal o zaslanie návrhu na začatie konania. Písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 25.10.2012, vzal navrhovateľ svoj návrh v celom rozsahu späť a navrhol, aby súd konanie zastavil. Dňa 13.11.2012 bolo súdu doručené vyjadrenie vedľajšieho účastníka k návrhu na začatie konania, v ktorom poukázal na neprijateľné zmluvné podmienky a vzniesol námietku premlčania. Zároveň si uplatnil trovy konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, vyjadrenie). Následne dňa 14.11.2012 napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil v dôsledku späťvzatia návrhu navrhovateľom.

Podaným odvolaním si vedľajší účastník na strane odporcu opätovne uplatnil trovy konania a zároveň špecifikoval vzniknuté trovy, a to za dva úkony právnej služby za prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenie zo dňa 07.11.2012.

Odvolací súd po preskúmaní danej veci nepovažoval vedľajším účastníkom uplatnené trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia za prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady s klientom za dôvodné. Odvolací súd nemohol považovať písomné oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania za úkon právnej služby prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom tak, ako to vedľajší účastník žiadal, pretože ide o úkon, ktorý má formulárovú povahu a neobsahuje žiadne skutočnosti týkajúce sa danej veci. Zástupca vedľajšieho účastníka nepreukázal žiadnu poradu s klientom a samotný jeho úkon, spočívajúci v oznámení vstupe do konania a vyžiadanim si návrhu na začatie konania, nie je možné dať na roveň úkonu právnej služby spočívajúceho v skutočnej porade s klientom, oboznámením sa s vecou, rozbere a analýze veci, ktorá činnosť zástupcu účastníka predchádza podaniu návrhu na začatie konania, resp. inému podaniu vo veci samej. Keďže bez oboznámenia sa s vecou nemožno prípad podrobiť analýze a následne podať kvalifikované podanie vo veci potom aj vyjadrenie - vznesenie všeobecnej námietky premlčania vedľajšieho účastníka, ktoré tvorilo súčasť oznámenia o vstupe do konania, nemožno považovať za úkon právnej služby, nakoľko vedľajší účastník aj jeho právny zástupca nemali takmer žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade a námietka bola vznesená len všeobecne bez vzťahu k danej veci, bez kvalifikovaného právneho rozboru iba na základe právneho posúdenia dôvodnosti nárokov uplatňovaných navrhovateľom v obdobných súdnych konaniach.

Pokiaľ ide o vyjadrenie vedľajšieho účastníka zo dňa 07.11.2012, doručené súdu prvého stupňa dňa 13.11.2012, odvolací súd má za to, že v danom prípade ide o neúčelne vynaložené trovy konania. Z obsahu spisu vyplýva, že toto vyjadrenie bolo súdu prvého stupňa doručené až po doručení späťvzatia návrhu na začatie konania navrhovateľom dňa 25.10.2012. Odvolací súd nespochybňuje právo účastníka konania na náhradu trov konania vzniknutých jeho vyjadrením sa k podanému návrhu, keďže tým realizuje svoje právo na takýto prejav vôle. Účelnosť vynaloženia trov sa však posudzuje vždy podľa okolností konkrétneho prípadu. Za týchto okolností potom nemožno hovoriť o účelne vynaložených trovách, nakoľko ich vynaloženie už objektívne nemohlo ovplyvniť priebeh daného konania.

Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Návrh vedľajšieho účastníka na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru EÚ podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. v súvislosti s právom spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade úspechu vo veci odvolací súd

považuje za nedôvodný, nakoľko odvolací súd aj súd prvého stupňa nespochybnil ako právo vedľajšieho účastníka nechať sa zastupovať právnym zástupcom, tak aj s tým súvisiace právo vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania (samozrejme účelne vynaložených). Takto vymedzená prejudiciálna otázka nebola vôbec významnou z hľadiska rozhodnutia o posudzovanom výroku a ani jej prípadné kladné zodpovedanie by nebolo spôsobilé podmieniť iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Odvolací súd dodáva, že aj o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka rozhoduje súd na základe tých istých východísk a záverov ako o náhrade (samotných) účastníkov konania, pričom ide vždy o individuálne posúdenie prejednávaneho prípadu.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 27,30 Eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 404,74 Eur, predstavujúca náhradu trov prvostupňového konania, tak ako si ju vyčíslil vedľajší účastník za dva úkony právnej služby, a preto navrhovateľovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 29,88 Eur, znížená na polovicu základnej sadzby, t. j. 14,94 Eur za podanie vyjadrenia k odvolaniu vedľajšieho účastníka, režijný paušál 7,81 Eur, 20 % DPH 4,55 Eur, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 27,30 Eur.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.